

Karolina Nygren
Utvecklingsledare
08 560 39 236
karolina.nygren@ekero.se

PM Uppföljning av samarbetet inom PRISMA

Dnr SN13/140-759

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden och Kultur- och fritidsnämnden samverkar kring barn och unga inom ramen för PRISMA (Preventivt Inriktad SaMverkAn). PRISMA omfattar en plan för det förebyggande arbetet i Ekerö kommun vilken syftar att skapa en gemensam plattform för samarbetet kring barn och unga. Planen visar på målsättningar, strategier och åtgärder för det förebyggande arbetet. Utvecklingsarbetet sker i verksamheterna och samordnas av PRISMA-ledningsgrupp som består av representanter från beställarkontoret barn och ungdom, kultur och fritid, socialkontoret, produktionsledning för skola, fritid, elevhälsa samt polis.

Målsättningarna inom PRISMA är flera:

- Föräldrar, förskola, skola och fritidsverksamheter har kunskap och kompetens att främja barns positiva utveckling och förebygga att barn far illa.
- Barn, ungdomar och familjer med behov av stöd får adekvat hjälp i ett tidigt skede.
- Samverkan sker för långsiktigt effektiva åtgärder och bättre utnyttjande av samhällsresurser.

I syfte att förstärka uppföljningsarbetet av PRISMA gav beställarnämnderna i uppdrag till beställarkontoren att ”återkomma med en redovisning, under hösten 2013 av särskilt viktiga samverkanspunkter mellan verksamheter som verkar kring barn och ungdomar i riskzon samt hur samverkan idag fungerar.”

Detta PM är en delrapport som redovisar vilka samverkansområden som är aktuella för uppföljning samt ger en nulägesbeskrivning av respektive område. Vidare redovisas struktur och tidplan för den fördjupade uppföljningen under 2014-15.

Fyra samverkansområden inom PRISMA

Det förebyggande arbetet inom PRISMA illustreras med en prisma eller triangel som omfattar alla barn och unga.



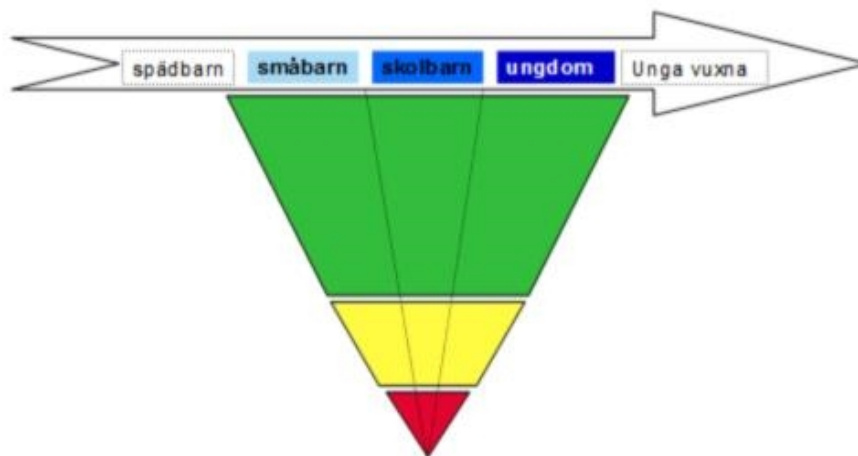
Den översta nivån, det största fältet, visar att de flesta barn klarar sig bra i livet med det stöd, de resurser och möjligheter som finns hos familjen och för alla barn i samhället. Under flera år har mycket fokus inom PRISMA legat på förebyggande insatser inom det gröna fältet. Delar av detta arbete presenterades för beställarnämnderna under hösten 2012.



I den mellersta, gula nivån befinner sig några barn som löper större risk att fara illa, har ett riskbeteende, eller utsätts för risker. Barn som behöver uppmärksammas och få extra, riktat stöd för att klara sig bra i livet.



Ett fåtal barn som far illa eller har omfattande svårigheter och behöver extra stöd och specialkompetens befinner sig i prismats röda nivå.



Inom ramen för prismats tre fält krävs olika former av samverkan. Denna uppföljning är koncentrerad till den samverkan som bedrivs inom det gula fältet som omfattar barn och unga i riskzon. Förutom barn och föräldrar finns andra aktörer såsom förskola, skola, resursteam, primärvård, fritidsgårdar, socialtjänstens fältare och polisen som här möter enskilda eller grupper av barn och ungdomar där det finns en högre risk att de far illa eller hamnar snett i samhället. Det gemensamma uppdraget för alla aktörer är att förebygga att större problem utvecklas.

Fyra delområden har identifierats där det är betydelsefullt att samverkan fungerar och utvecklas. Dessa områden kommer att följas upp. Samtliga av dessa verksamheter är under uppstart och utveckling varför en komplett uppföljning inte kan redovisas i dagsläget utan sker i juni 2014:

- *Råd och Stöd/ Samverkan mellan socialtjänst och elevhälsa*
Samverkan utifrån riskfaktorer: Konflikter mellan barn och vårdnadshavare, utvecklingskriser hos barn och oro hos vårdnadshavare.
- *Uppsökande verksamhet/ Samverkan mellan fältare och fritidsgård*
Samverkan utifrån riskfaktorer: Oorganiserad fritid i kombination av normbrytande beteende
- *Samverkan mellan socialtjänst och skola*
Samverkan utifrån riskfaktorer: Oupptäckta barn och ungdomar i riskzon, långt gången negativ utveckling utan uppmärksamhet från skola och socialtjänst.
- *Samverkan mellan socialtjänst och polis*
Samverkan utifrån riskfaktorer: Tidigt normbrytande beteende som uppmärksammas av polisen

Nuläge

Råd och stöd/ Samverkan mellan socialtjänst och elevhälsa

Råd och stöd för familjer i Ekerö kommun öppnade i februari 2013 och är därmed en ny verksamhet som drivs av socialtjänsten och elevhälsan. Verksamheten har utvecklats utifrån ett koncept som tagits fram inom elevhälsan och samordnas av en kurator från Ungdomsmottagningen och en specialpedagog från Resursenheten. Uppdraget till samordnarna har varit att utveckla och testa verksamheten under 2013.

Verksamheten vänder sig till familjer med barn i åldern 0-18 år och tar emot bokade besök främst på kvällstid. Hit kan familjer vända sig med frågor och funderingar kring sitt barns utveckling, kring föräldrarollen eller om barnuppfostran. Två skolkuratorer och två familjehandlare arbetar med stödsamtal inom Råd och stöd. Hela eller delar av familjen kan få upp till fem kostnadsfria stödsamtal.

Information om verksamheten har annonserats i Mälaröarnas nyheter och finns tillgänglig på skolor, förskolor, inom socialtjänstens verksamheter samt på kommunens hemsida.

Inom Råd och stöd utvärderas det stöd som ges via enkäter till både föräldrar och barn som varit aktuella för samtal. Någon samlad utvärdering har ännu inte gjorts eftersom verksamheten varit igång så kort tid. I dagsläget uppfattar samordnarna att de familjer som hittills fått stöd har varit mycket positiva och har i sina enskilda utvärderingar uppgett att stödet har varit verkningsfullt.

Uppsökande verksamhet/Samverkan mellan fältare och fritidsgård

Både socialtjänstens fältförlagda socialsekreterare och personalen på fritidsgårdarna har ett uppdrag att arbeta på "fältet". Socialtjänstens uppdrag är att särskilt följa unga i risk, medan fritidsgårdens uppdrag är att skapa mötesplatser för ungdomar. En strategi fritidsgården använder sig av är att finnas ute på "fältet", dvs bedriva platsobunden verksamhet (flygande fritidsledare). Det finns i dagsläget inget gemensamt uppdrag till socialtjänst och fritidsgårdarna att samverka på "fältet", men mellan respektive uppdrag finns en skärningspunkt där verksamheterna i sitt fältarbete möter samma individer som bidrar till att behov av samverkan uppstår. Genom samverkan mellan socialtjänstens fältassistenter och fritidsgården kan verksamheterna stärka varandra i respektive huvuduppdrag.

På måndagar träffas fältarna, de flygande fritidsledarna, polisen och kommunens säkerhetssamordnare för att stämma av hur veckans/helgens arbete förflutit, vilka händelser som inträffat osv. Fältarna och de flygande fritidsledarna skriver helrapporter, men i dagsläget förs ingen statistik över hur många personer de träffar, ålder eller över vilka mötesplatser som är aktuella. Säkerhetssamordnaren går igenom väktarnas incidentrapporteringar och rapporterar de som varit aktuella bland målgruppen. Syftet med mötena är bl a att följa upp tendenser, gängbildningar, informella mötesplatser mm.

Samverkan socialtjänst och skola

I dagsläget pågår ett samarbete mellan ledningen för socialtjänstens mottagningsenhet, skolproduktionen och elevhälsan vars syfte är att kartlägga förskolors och skolors behov av stöd från socialtjänsten. Hittills har arbetet resulterat i att mottagningsenheten, vid efterfrågan från förskolor och skolor, kommer ut till enheterna för samtal med personal. Samverkansformen har karaktären av råd och stöd där socialtjänsten kan agera som bollplank för förskola och skola. Formen för mötena avgörs av förskolan eller skolans behov. Samverkan i detta tidiga skede kan ske innan ett problem hos ett barn eller elev har utvecklats till en allvarlig grad.

Samverkansformen och organisationsstrukturen är under utveckling.

Samverkan socialtjänst och polis

Samverkan mellan socialtjänst och polis kring barn och ungdomar i riskzon sker främst via månadsvisa möten mellan socialkontorets mottagningsenhet och närpolisen. Via dessa möten kan framförallt polisen informera socialtjänsten om individer som de möter ute eller som på annat sätt är aktuella hos dem. Med hänsyn till sekretessen sker i detta forum t ex ingen samordning eller diskussion om insatser till enskilda. Vid mötena lämnar polisen också över eventuella anmälningar och information om bl a narkotikamisstankar.

I dagsläget finns ingen strukturerad samverkansinsats utöver de månatliga mötena. Vid olika tillfällen planeras gemensamma punktinsatser där både socialtjänst och polis deltar. Det finns även idéer från polisen om möjligheten att införa sociala insatsgrupper i Ekerö kommun. Sociala insatsgrupper innebär att polis, socialtjänst, skola och eventuellt andra aktörer arbetar i nätverk tillsammans med vissa individer i tidigt skede av normbrytande bana eller som redan har utvecklat ett kriminellt beteende.

Struktur för fortsatt uppföljning

Nulägesbeskrivningen visar att inom samtliga aktuella samverkansområden har verksamheter nyligen startats upp eller är under utveckling. Inom samverkan mellan socialtjänst och polis finns i dagsläget ingen insatsform att följa upp. Under 2014 kommer därför kontoren att göra en fördjupad uppföljning av övriga tre samverkansområdena. I bilaga 1 redovisas strukturen för uppföljningen inom respektive område. Med undantag för samverkan mellan socialtjänst och polis så följer uppföljningarna samma struktur. Inom varje område kommer vissa kvantitativa värden att redovisas med syfte att kartlägga om samverkansformen når aktuella målgrupper samt om insatserna når önskad effekt.

Vidare kommer uppföljningen att kompletteras med en SWOT-analys¹ med fokus på samverkan inom respektive område. SWOT-analysen syftar till att identifiera resurser och hinder för att utveckla verksamheten. Inom varje verksamhet kommer personal och ledning att få identifiera inre och yttre tillgångar/resurser och hinder för utveckling av samverkan. SWOT-analys kommer även att göras av samverkan mellan socialtjänst och polis.

I bilaga 2 redovisas uppföljningens olika steg i ett årshjul. Under första halvåret 2014 arbetar kontoren med att hämta in statistik samt genomföra och sammanställa SWOT-analyserna. I maj kommer PRISMA ledningsgrupp att få ta del av den sammanställda uppföljningen av samtliga delområdena. Vid nämndernas sammanträde i juni redovisas uppföljningarna. Möjlighet finns sedan att formulera och revidera uppdrag i samtliga nämnders verksamhetsplaner. Eventuella förbättringsåtgärder genomförs under hösten 2014 och återredovisas till nämnderna i december i samband med en ny lägesrapport och fortsatt struktur för uppföljningen 2015.

Uppföljningen kommer att genomföras i samarbete mellan beställarkontoren och samordnas av ungdomssamordnaren som också är samordnare för PRISMA.

¹ SWOT: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats. En strukturerad analys för att få en överblick över nuläget i en verksamhet och identifiera vilka utvecklingsområden som finns.